

Uit agenda Wilma Mansveld, voor zover betrekking hebbend op nachtopvang Ter Apel:

Donderdag 14 oktober 2021: Regiegroep vluchtelingen
Woensdag 20 oktober 2021: Vluchtelingenproblematiek (intern overleg)
Vrijdag 22 oktober 2021: Vluchtelingenproblematiek (intern overleg)
Dinsdag 23 november 2021: Vluchtelingenproblematiek (intern overleg)
Maandag 29 november 2021: Provinciale regietafel
Dinsdag 30 november 2021: Afspraak met DG Ministerie, bgm Velema en bgm Schuiling
Dinsdag 30 november 2021: Vluchtelingenproblematiek (intern overleg)

Van de (kortdurende) interne overleggen worden geen verslagen gemaakt.

Uit agenda Koen Schuiling, idem

7 september 2021: Bestuurlijke regietafel vluchtelingen
23 september 2021: Voorbereiden bezoek aan Ten Boer, Diana, Rens, bgm en Roeland, via teams
20 september 2021: Vooroverleg DB VRG / Bijeenkomst BRT Vluchtelingen
30 augustus 2021: Informeel overleg nav bestuurlijke brief COA urgente opvang en huisvesting / DB VRG
11 oktober 2021: Bestuurlijke regietafel Vluchtelingen
14 oktober 2021: Ter Apel / Regietafel vluchtelingen
25 oktober 2021: Regietafel vluchtelingen
27 oktober 2021: Bestuurlijke afstemming Ter Apel
29 oktober 2021: VRG bestuur
10 november 2021: Vooroverleg DB VRG
24 november 2021: DB VRG
10 december 2021: AB VRG

Verslag informele overleggen d.d. 30 en 31 augustus 2021

Context

Naar aanleiding van de nijpende situatie in Afghanistan en de daardoor ontstane groep Afghaanse evacués in Nederland heeft er op 23 augustus jl. een overleg plaatsgevonden met de minister van Justitie en Veiligheid, Commissarissen van de Koning en het COA. In dat overleg is de noodzaak van snelle opvang besproken. De uitkomst van dat overleg is in een brief "Urgentie opgave opvang en huisvesting" gevat. In deze brief wordt onder andere het verzoek gedaan tot acute inzet op het versneld uitplaatsen van de groep "statushouders" (ca 11.000) om zo ruimte in de opvang te creëren voor nieuw instromende asielzoekers.

Regionale context

Naar aanleiding van de Kamerbrief van 25 augustus zijn er maandag 30 en dinsdag 31 augustus informele overleggen geweest met de burgemeesters van de provincie Groningen. In dat overleg is het verzoek van de minister besproken en zijn o.a. de mogelijkheden verkend voor additionele locaties ten behoeve van huisvesting (met inachtneming van de geldende beperkingen en de randvoorwaarden). Deze overleggen zijn gevoerd ter voorbereiding van de provinciale regietafel die voor de regio Groningen op 7 september zal plaatsvinden, waarbij naast de Groninger gemeenten ook VRG is betrokken.

Uitkomst overleg

- Binnen alle gemeenten van de provincie Groningen wordt de morele en maatschappelijke verantwoordelijkheid gevoeld om op een of andere manier inspanning te leveren om aan het verzoek van het Rijk te voldoen. De mogelijkheden per gemeente zijn echter zeer beperkt. Gemeenten kennen al grote problemen met (her)huisvesten in verband met aardbevingen, studenteninstroom en statushouders. Tegen deze achtergrond is het belangrijk het evenwicht te bewaren en niet het sentiment te voeden dat genoemde groepen moeten wachten vanwege de Afghaanse evacués.
- Om rechtsongelijkheid tussen b.v. statushouders en deze nieuwe stroom Afghaanse evacués te voorkomen moet er worden ingezet op het bevorderen van de doorstroming van de statushouders. Asielzoekers met status wachten soms al geruime tijd op permanente huisvesting en het is moeilijk uitlegbaar wanneer Afghaanse evacués voorrang zouden krijgen bij het verkrijgen van (permanente) woonruimte.
- In verschillende gemeenten (o.a. Groningen, Oldambt, Pekela) worden concreet de mogelijkheden onderzocht voor versnelde flexbouw t.b.v. de doorstroom van statushouders. Onderlinge afstemming hierbij is gewenst.
- Het COA zal er nadrukkelijk op gewezen moeten worden dat er geen gebruik gemaakt wordt van het aanbod van zgn. pandjesbazen. Deze namen zijn bekend dus afstemming hierover is eenvoudig.
- De optie om de COA opvanglocatie in Haren anders in te richten wordt onderzocht. Hier zou voor de quarantaine- en isolatiefunctie m.b.t. COVID-19 een alternatief kunnen worden gezocht waardoor ruimte vrijkomt.
- Geopperd is om een gezamenlijke brief aan het Rijk te sturen met daarin het verzoek de druk om locaties voor woningbouw vrij te geven op te voeren. Dit thema zal aan de regietafel worden besproken.
- Koen Schuiling zal als voorzitter VRG bij de Regietafel aanwezig zijn. De afvaardiging burgemeester en/of wethouder verschilt per gemeente.

Bestuurlijk Overleg Corona Klein 24 november 2021

Actualiteit vluchtelingenproblematiek

- Er is contact geweest met de burgemeester van Westerwolde en het COA. Verzekerd wordt dat in Ter Apel het vanavond weer leger wordt.
- In Bellingwolde is een testlocatie gesloten, deze zou weer geopend moeten worden. DPG vraagt de heer [REDACTED] dit op te pakken en ook te bespreken in het operationeel overleg corona.

Bestuurlijk Overleg Corona Klein 8 december 2021

Actualiteit: vluchtelingenproblematiek

- De instroom lijkt redelijk gecoördineerd.
- Mevrouw Mansveld houdt contact met het departement over de scenario's voor kerst, oud & nieuw en daarna.
- Pekela heeft in het college akkoord gegeven op de overeenkomst met COA. Streven is maandag bewoners te informeren en vanaf 3 januari beschikking te hebben over de voorziening voor een jaar.

Bestuurlijk overleg Corona Klein 12 januari 2022

Vluchtelingenproblematiek

- De vluchtelingenproblematiek ziet er iets positiever uit. De aanvoer in Ter Apel is dermate laag dat GRIP 2 is afgeschaald. Er blijft gemonitord worden en 1x per 2 weken worden met elkaar de cijfers opgehaald. In maart en april wordt een verhoogde instroom verwacht in de aanvoer en afname bij COA opvang.
- In Ter Apel en Budel loopt een pilot personenopvang Veiligelanders. Beide gemeenten hebben aangegeven als andere gemeenten hier niet in meegaan de pilot stopt. COA is hierover in gesprek
- De quarantaine locatie in Pekela is over 2 weken gereed.

Bestuurlijk Overleg Corona Groot 25 november 2021

Stand van zaken vluchtelingenproblematiek

- De heer Velema licht de stand van zaken toe betreffende de vluchtelingenproblematiek in Ter Apel.
- De TT hal wordt ingericht voor het opvangen van vluchtelingen, hier kunnen rond de 400/500 in. In principe voor 3 weken maar mogelijk tot maart. Ook wordt gekeken naar andere locaties.
- De opvang van minderjarigen is hoog, normaal gesproken 55 en nu 200 tot 250 minderjarigen moeten worden opgevangen. Een bepaalde groep hierin is vervelend.
- In Pekela heeft het de gemeente positief besloten over het inrichten van een oud verzorgingstehuis voor een extra quarantaine locatie. Het COA is aan zet om dit z.s.m. operationeel te krijgen.
- In Delfzijl zal het COA met onmiddellijke ingang een nieuw gebouw inrichten, deze wijk zijn 672 plaatsen beschikbaar. De noodopvang wordt afgebroken en kan in een andere gemeente worden neergezet.
- De opvang in Musselkanaal verloopt goed, deze locatie zit vol.

- Bij de locatie in Warffum is nog weinig actie te zien van het COA. De heer Kuin geeft de tip contact op te nemen met de gemeente Tynaarlo hoe zij het georganiseerd hebben met statushouders.
- Aanstaande maandag vindt een provinciale regietafel plaats. Dinsdag hebben de heer Schuiling en mevrouw Mansveld een gesprek bij het ministerie met de heer ██████████.

Bestuurlijk Overleg Corona Groot 10 december 2021 (dit verslag wordt vrijdag 18 februari vastgesteld in het Bestuurlijk Overleg Corona Groot)

Vluchtelingenproblematiek

- *Onlangs is een rapport verschenen van Vluchtelingenwerk waaruit naar voren is gekomen hoe kwetsbaar asielopvang in Nederland is. In relatie tot situatie in Ter Apel blijft het ook daar kwetsbaar. De instroom wordt wat minder, de doorstroom en uitstroom stopt nog steeds. Hierdoor zijn de aantallen in Ter Apel nog steeds te hoog.*
- *Er wordt gesproken over een 2^e aanmeldcentrum begin aankomend jaar. Dit zal niet de oplossing zijn. De oplossing ligt vooral in het vergroten van de opvanglocaties. Het kabinet overlegt hier vandaag over om te onderzoeken of gemeenten meer een verplichtende aanwijzing moeten krijgen om opvang te organiseren. De vraag is of de verplichte aanwijzing voor regio Groningen aan de orde moet zijn gezien Groningen al veel doet.*
- *Volgende week vindt opnieuw een gesprek met burgemeester Velema en het bestuursvoorzitter COA plaats rondom de structurele oplossingen in Ter Apel.*
- *Pekela zit in de afrondende fase rondom de quarantainevoorziening in Pekela. Komende week vinden gesprekken plaats inzake de statushouders woonwijk.*
- *In Warffum vinden verkennende gesprekken plaats tussen COA en de eigenaar van het pand.*
- *De opvanglocatie kazerne Zoutkamp is verlengd tot 1 mei a.s. Op een enkeling na is deze locatie volledig vol.*

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

> Retouradres Postbus 20011 2500 EA Den Haag

Aan de Commissarissen van de Koning, colleges van
Gedeputeerde Staten en colleges van Burgemeester en
Wethouders
T.a.v.

Directoraat-Generaal Bestuur Ruimte en Wonen

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag
www.rijksoverheid.nl
www.facebook.com/minbzk
www.twitter.com/minbzk
[www.linkedin.com/company/
ministerie-van-bzk](https://www.linkedin.com/company/ministerie-van-bzk)

Kenmerk

Uw kenmerk

Datum 24 augustus 2021
Betreft Urgentie opgave opvang en huisvesting

Geachte Commissarissen van de Koning, gedeputeerden en burgemeesters,

De huidige instroom in de migratieketen en de achterblijvende uitplaatsing van vergunninghouders naar huisvesting in gemeenten zijn zeer zorgwekkende ontwikkelingen. Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) verwacht binnen enkele weken volledig bezet te zijn en niet langer nieuwe asielzoekers te kunnen opvangen. Op dat moment is crisisnoodopvang noodzakelijk. Er is nu inzet nodig van ons allen om dat te voorkomen.

Dit is 23 augustus jl. besproken tijdens de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie. In deze brief vragen wij daarom uw aandacht voor deze nijpende situatie en uw gezamenlijke inspanning om de inzet van (crisis)noodopvang af te wenden. Bij crisisnoodopvang kunt u denken aan het lokaal opvangen van personen op tijdelijke locaties die daar niet voor bedoeld zijn, in de eerste plaats in sporthallen waar slechts minimale voorzieningen zijn. Dit levert lokaal een ongewenste druk op de samenleving op en zet het draagvlak voor de opvang van asielzoekers onder druk. We willen daarom dit uiterst onwenselijke scenario samen met u absoluut voorkomen. Daarvoor is nodig dat de provinciale regietafels met spoed, maar uiterlijk in de tweede week van september, bij elkaar komen.

Recente ontwikkelingen

De opvangcapaciteit van het COA staat om verschillende redenen onder grote druk. Allereerst zorgen recente geopolitieke ontwikkelingen voor een toenemende asielinstroom. De snel verslechterende situatie in Afghanistan heeft direct gevolgen voor de beschikbare opvangcapaciteit. Het is van belang om te vermelden dat de veiligheidssituatie van dag tot dag verandert en het lastig is om een duidelijk beeld te krijgen van de gevolgen voor de Afghaanse burgers.¹ Er wordt op dit moment in ieder geval onvermoeibaar gewerkt om naast tolken, ook een bredere groep werknemers die voor Nederland hebben gewerkt, in veiligheid

¹ Zekerheidshalve is reeds besloten tot het instellen van een besluit- en vertrekmoratorium voor Afghanistan. Dit betekent dat er geen gedwongen terugkeer van reeds afgewezen asielzoekers plaatsvindt.

Datum
24 augustus 2021

Kenmerk

te brengen. Op dit moment worden ca. 300 personen per dag geëvacueerd. Zij zullen in eerste instantie op defensielocaties ondergebracht worden, maar gaan vervolgens naar opvanglocaties van het COA. Naast de situatie in Afghanistan maken we ons ook zorgen over de situatie in Libanon, Belarus en Turkije, waarvan laatstgenoemde ook al tot een toenemende instroom bij het COA heeft geleid. Bovendien arriveren steeds meer nareizigers in ons land. Zij konden eerder niet reizen vanwege de internationale reisbeperkingen in verband met COVID-19.

Ten slotte levert de inzet van gemeenten om de bijna 11.000 vergunninghouders die momenteel in de opvang verblijven te huisvesten helaas onvoldoende resultaat op. Daarvan verblijven er 6.000 langer dan de afgesproken termijn in de opvang. Acute inzet op het versneld uitplaatsen van deze groep is noodzakelijk om ruimte in de opvang te creëren voor nieuw instromend asielzoekers. Er is alle reden om aan te nemen dat de toenemende instroom bij het COA de komende tijd zal aanhouden. In de maand juli ging het om een stijging van 900 opvangplekken, in de afgelopen twee weken alleen al waren dit er bijna 700.

Dit alles betekent dat op een totale opvangcapaciteit van ruim 29.000 plekken, er op dit moment ruim 27.000 bezet zijn. De grenzen van de opvangcapaciteit komen razendsnel in zicht; de marges die het COA nog heeft nemen met de dag af. Als deze situatie doorzet, zit het COA naar verwachting binnen afzienbare tijd, en mogelijk al binnen enkele weken, vol. Dit gezegd hebbende laat ik weten dat voorbereiding van noodopvang al in gang is gezet. De volgende onvermijdelijke stap is de inzet van crisisnoodopvang, hetgeen zeer onwenselijk is en dus absoluut moet worden voorkomen.

Genomen maatregelen

Indachtig deze ontwikkelingen heeft het COA de afgelopen periode additionele maatregelen getroffen om de opvangcapaciteit te maximeren. Zo is de bezettingsgraad van opvanglocaties verhoogd van 91 naar 100 procent, hetgeen een onwenselijke, maar noodzakelijke maatregel is om meer opvangplekken per locatie te realiseren. Ook zoekt het COA, in goed overleg met de betrokken gemeenten, naar extra capacitaire ruimte in bestaande bestuursovereenkomsten. Dit zijn maatregelen die afbreuk doen aan de leefbaarheid, beheersbaarheid en veiligheid van locaties en dientengevolge druk op locaties leggen. In het uiterste geval uit zich dat via een toename aan incidenten. Het is derhalve niet verantwoord om deze maatregelen verder op te rekken.

In meer algemene zin wordt in de asielketen brede inzet gepleegd om het aantal mensen dat afhankelijk is van COA-opvang te verkleinen. Zo worden asielaanvragen van asielzoekers die in een ander Europees land asiel hebben aangevraagd of dat hadden moeten doen en asielzoekers afkomstig uit een veilig land van herkomst zo efficiënt mogelijk behandeld. Hierdoor verblijven zij korter in de COA-opvang. Binnen de asielketen wordt voortdurend bezien of en hoe hierin nog verbetering kan worden aangebracht, waarbij als ondergrens geldt dat asielzoekers tot 28 dagen na afwijzing van hun asielaanvraag recht op opvang behouden. Verdergaande maatregelen zoals het geheel onthouden van opvang zijn juridisch onhoudbaar.

Datum
24 augustus 2021

Kenmerk

Gezamenlijke opgave om crisisnoodopvang af te wenden

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de complexe afweging in het huisvesten van alle urgente aandachtsgroepen, zoals uitstroom vanuit de jeugdzorg, GGZ en andere spoedzoekers, dit alles tegen de achtergrond van een nijpend tekort aan woningen. Bovendien realiseren we ons dat u zich al langere tijd inzet voor de opvang van asielzoekers en de huisvesting van vergunninghouders. Helaas moeten we constateren dat deze inspanningen op dit moment nog niet voldoende zijn om het geschetste scenario van crisisnoodopvang te voorkomen: er is sinds ons verzoek aan u in november 2019 te weinig reguliere opvangcapaciteit gerealiseerd en de achterstand op de taakstelling huisvesting vergunninghouders is inmiddels opgelopen tot ca. 5.500.

Meest zorgwekkend is het gegeven dat ruim 6.000 vergunninghouders – en dit aantal neemt wekelijks toe – op dit moment langer dan 14 weken na vergunningverlening in de opvang verblijven. In bijlage 1 vindt u een gedetailleerder beeld van deze groep gekoppeld aan de twaalf provincies, alsmede inzicht in de gezinsgrootte binnen deze groep. Onder die groep bevinden zich ca. 2.100 alleenstaande vergunninghouders die per direct uitplaatsbaar zijn. Huisvesting is voor hen veelal de start van een waardevolle bijdrage aan de Nederlandse samenleving. Als vergunninghouders te lang in de opvang verblijven, belemmert dat de integratie en participatie van betrokkenen. Hierdoor zijn zij bijvoorbeeld niet optimaal beschikbaar voor de lokale arbeidsmarkt.

Gezamenlijke maatregelen

Om het scenario van crisisnoodopvang af te wenden, is het van het grootste belang dat we – nu er nog een mogelijkheid is – schouder aan schouder (Rijk, provincie, gemeente en het COA) een resultaatgerichte inspanning leveren om enerzijds de reguliere opvangcapaciteit van het COA te vergroten en anderzijds (tijdelijke) huisvesting ontwikkelen om de achterstand op de taakstelling in te lopen. Ten behoeve daarvan zetten we samen met u in op actie langs vijf concrete lijnen, waarbij we te allen tijde een goede aansluiting met de (middel)lange termijn in gedachten houden:

1. Door het COA en het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) zijn locaties in eigendom geïnventariseerd die met spoed gereed kunnen worden gemaakt voor tijdelijke bewoning door vergunninghouders. Het gaat concreet om de inzet van zogeheten tussenvoorzieningen, waarbij het Rijk verantwoordelijkheid zal nemen voor de grond en de bebouwing met tijdelijke units. Wat betreft overige aspecten, zoals beheer, exploitatie en tijdige doorstroom naar reguliere huisvesting, moeten afspraken met u worden gemaakt. We roepen u op om mee te werken aan het snel beschikbaar maken van deze locaties, wanneer deze zich binnen uw regio bevinden.
2. Door het COA, het RVB, het ministerie van Defensie, Aedes, de branchevereniging van woningcorporaties, en commerciële partijen, zoals de Koninklijke Horeca Nederland en bouwbedrijven, wordt in bredere zin bestaand vastgoed geïnventariseerd dat eenvoudig geschikt kan worden gemaakt voor tijdelijke bewoning, in eerste instantie ten behoeve van de huisvesting van vergunninghouders, maar mogelijk ook de opvang van

Datum
24 augustus 2021

Kenmerk

asielzoekers. We roepen u ook hier op om mee te werken aan het snel beschikbaar maken van deze locaties, wanneer deze zich binnen uw regio bevinden.

3. Ten behoeve van de groep van 2.100 alleenstaande vergunninghouders die makkelijk uitplaatsbaar zijn, roepen we de provinciale regietafels op om in gezamenlijkheid alle mogelijkheden te benutten om deze personen zo snel mogelijk (tijdelijk) te huisvesten. Daarbij moeten ook onorthodoxe maatregelen bespreekbaar zijn. Daarbij kunt u denken aan het inzetten van hotels en cruiseschepen die immers toch leegstaan vanwege de huidige lage aantallen toeristen. Dergelijke inzet, die kan worden ondersteund door middel van een zogeheten 'hotelregeling', bespreken we graag met u.
4. Door het COA wordt al enige tijd gezocht naar zogeheten sobere opvanglocaties. Dit zijn locaties die, met gebruikmaking van de positieve ervaringen in de gemeenten Westerwolde en Cranendonck, specifiek kunnen worden ingezet voor de sobere opvang van asielzoekers afkomstig uit een veilig land van herkomst. Deze asielzoekers hebben over het algemeen weinig kans dat hun asielaanvraag wordt ingewilligd. Bovendien zijn zij oververtegenwoordigd in de groep overlastgevende asielzoekers. Daarom wordt ingezet op korte procedures en – bij afwijzing van de asielaanvraag – een snel vertrek uit Nederland. Voor de realisatie van dergelijke locaties heeft het COA uw medewerking nodig.
5. Door het COA vindt, zoals gezegd, voorbereiding plaats op de inzet van noodopvang. Dit is een uiterste capacitaire maatregel die het COA nog kan aanwenden om de inzet van de crisisnoodopvang te voorkomen. Bij noodopvang kunt u denken aan het meerdaags en grootschalig opvangen van personen in evenementenhallen en paviljoens. Voor de inzet van noodopvang, welke te onderscheiden is van crisisnoodopvang, heeft het COA uw acute medewerking nodig. We roepen u op om, wanneer het COA met u in contact treedt, welwillend te kijken naar de locaties die inzetbaar zijn als noodopvanglocatie.

We willen u daarnaast wijzen op de al bestaande ondersteuningsmaatregelen voor de huisvesting van vergunninghouders die we vanuit het Rijk bieden en de recente vorderingen die daarin zijn gemaakt.²

- Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties stelt later dit jaar een nieuwe regeling open. Gemeenten kunnen een aanvraag doen voor een financiële impuls om extra huisvesting voor aandachtsgroepen te realiseren, onder wie vergunninghouders.
- Het ministerie van Justitie en Veiligheid heeft sinds juli 2021 een regeling opengesteld voor het stimuleren van versnelde huisvesting en begeleiding van grote gezinnen vergunninghouders.³
- Vanuit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) zijn transformatie-experts beschikbaar die gemeenten kunnen ondersteunen in het op korte termijn transformeren van een locatie naar geschikte woonruimte voor onder andere vergunninghouders.

² Zie [Integrale Handreiking voor opvang, huisvesting en inburgering](#)

³ Zie [Financiële impuls versnelde huisvesting grote gezinnen vergunninghouders](#)

Datum
24 augustus 2021

Kenmerk

- Het RVB biedt versnellingskamers aan die kansrijk vastgoed of locaties kunnen helpen identificeren en voorzien van concrete acties en plannen om deze geschikt te maken.
- Mw. Jantine Kriens is aangesteld als bestuurlijk aanjager huisvesting statushouders. Zij biedt gemeenten praktische ondersteuning bij het realiseren van de taakstelling. U kunt hierbij denken aan hulp bij het wegnemen van belemmeringen in de uitvoering, kennis en expertise over middelen en het creëren van draagvlak. Voor een hulpverzoek kunt u contact opnemen via huisvestingstatushouders@minbzk.nl.

Wat vragen wij nu?

Alleen schouder aan schouder kunnen we de inzet van (crisis)noodopvang nog voorkomen. Met deze concrete acties in de hand roepen we u daarom op om de provinciale regietafels met spoed bij elkaar te brengen, uiterlijk in de tweede week van september. Het COA, het RVB en vanuit beleidszijde JenV en/of BZK geven ter tafel toelichting op de voor uw provincie relevante informatie om zo snel mogelijk resultaat te kunnen boeken. Concreet willen het volgende aan u vragen:

- Heeft u ruimte voor additionele locaties ten behoeve van huisvesting van vergunninghouders?
- Kunt u deze in uw provincie inventariseren zodat deze aan de provinciale regietafel tezamen met de informatie vanuit rijkszijde kan worden besproken?

Ter toelichting op dit verzoek ontvangt u, Commissarissen, een uitnodiging voor een overleg op de kortst mogelijke termijn. Daaropvolgend ontvangt u op de kortst mogelijke termijn de benodigde informatie vanuit het Rijk om het gesprek aan uw tafel zo effectief mogelijk te laten verlopen.

Uiterlijk 30 september komt de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie wederom bijeen. In de aanloop naar deze bijeenkomst verwachten wij een rapportage van u over mogelijkheden die u in de regio ziet. Mocht er aanleiding zijn om vóór 30 september in contact te treden over de inzet van crisisnoodopvang, dan vindt zoveel eerder als nodig crisisoverleg plaats. We hopen ten eerste dat we hiertoe niet hoeven over te gaan en rekenen op uw hulp.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

mede namens
de voorzitters van het Interprovinciaal Overleg,

de Vereniging van Nederlandse Gemeenten,
Het Centraal Orgaan opvang asielzoekers.

Directoraat-Generaal Bestuur
Ruimte en Wonen

Datum
24 augustus 2021

Kenmerk

Bijlage 1. Overzicht vergunninghouders die langer dan 14 weken in de opvang verblijven

Tabel 1. Taakstelling inclusief achterstand per provincie

Provincie	Taakstelling
Noord-Holland	2698
Zuid-Holland	3188
Gelderland	1954
Overijssel	1138
Noord-Brabant	2363
Friesland	723
Utrecht	1383
Limburg	1250
Groningen	603
Drenthe	472
Flevoland	446
Zeeland	364
Eindtotaal	16582

Tabel 2. Vertraagde groep per provincie gekoppeld

Provincie	Taakstelling
Noord-Holland	770
Zuid-Holland	769
Gelderland	532
Overijssel	514
Noord-Brabant	504
Friesland	352
Utrecht	346
Limburg	331
Groningen	236
Drenthe	177
Flevoland	163
Zeeland	66
Eindtotaal	4760

Tabel 3. Gezinsgrootte vertraagde groep

Directoraat-Generaal Bestuur
Ruimte en Wonen

Datum
24 augustus 2021

Kenmerk

Gezinsgrootte	Aantal VH
1	2111
2	389
3	385
4	493
5	480
6	366
7	245
8	136
9	81
10	50
12	24
Eindtotaal	4760

Met vriendelijke groet,

De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,

drs. K.H. Ollongren

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Ministerie Justitie en Veiligheid
Minister Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	1 november 2021	Onze referentie	Z/21/039617
Behandeld door	[REDACTED]	Uw referentie	
Telefoon	06 [REDACTED]	Sector/dienst	Crisisbeheersing
E-mail	[REDACTED]@vrgroningen.nl		

Onderwerp Opmenging bijstandsverzoek art. 51 Wvr

Geachte heer Grapperhaus,

Op 20 oktober jongstleden heb ik vanwege de crisissituatie in het asielzoekerscentrum in Ter Apel, aan u het verzoek gedaan om bijstand te leveren (via art 51. Wvr). Het bijstandsverzoek is aangevraagd voor de periode 20 oktober 2021 tot en met 31 januari 2022 en bestaat uit 3 onderdelen:

1. Realisatie van noodopvang in zulke mate dat Ter Apel onder de kritische grenzen daalt van 2000 totaal en 275 in de nachtopvang
2. Opschaling van registratie en identificatie door minimaal één extra opvanglocatie te openen
3. Betrouwbare kwantitatieve informatie over aankomst, doorstroom en uitstroom.

Met de inzet van afgelopen weken zijn er ca. 600 extra opvangplekken gerealiseerd waarvan ik hoop dat deze worden ingezet om de overbezetting in Ter Apel terug te brengen. Bij het schrijven van deze brief is het aantal personen aanwezig nog niet teruggebracht onder de kritische grens van 2000 totaal en 275 in de nachtopvang.

In de wetenschap dat veel opvangplekken van tijdelijke aard zijn, er nog geen sprake is van een buffer aan opvang, de coronabesmettingen oplopen en er elders in Nederland nog geen extra registratiecentrum is geopend, blijf ik bezorgd en voorzie ik op korte termijn een herhaling van de situatie van afgelopen weken in Ter Apel.

Gaarne hebben wij over deze zorgen binnenkort overleg. Ik verneem graag hoe de gevraagde bijstand de komende periode wordt vormgegeven.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

[Redacted]

Van: [Redacted]
Verzonden: woensdag 20 oktober 2021 23:10
Aan: f.b.j.grapperhaus@minjenv.nl
CC: Wilma Mansveld; [Redacted]; Roelf Knoop; directiesecretariaat; div
Onderwerp: Aanvraagformulier voor bijstand art.51 Wvr
Bijlagen: Aanvraagformulier+art+51 VRG 20102021.pdf

Geachte heer Grapperhaus,

Zoals aangekondigd hierbij het afschrift van het aanvraagformulier voor bijstand art. 51 Wvr. Uiteraard is deze ook verzonden aan het LOCC.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

irectie- en bestuurssecretaris
T: 06 [Redacted]
E: edwin.verlind@vrgroningen.nl

**VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN**

Postadres: Postbus 66
9700 AB Groningen
Bezoekadres: Sontweg 10
9723 AT Groningen

www.brandweer.nl/groningen & www.veiligheidsregiogroningen.nl

Dit emailbericht is alleen bestemd voor de geadresseerde(n). Indien dit bericht niet voor u is bedoeld, wordt u vriendelijk verzocht de afzender hiervan op de hoogte te stellen door het bericht te retourneren en de inhoud niet te gebruiken. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Ministerie Justitie en Veiligheid
Minister Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	1 november 2021	Onze referentie	Z/nn/xxxxxx
Behandeld door	[REDACTED]	Uw referentie	uw ref.
Telefoon	06 [REDACTED]	Sector/dienst	Crisisbeheersing
E-mail	[REDACTED]@vrgroningen.n		

Onderwerp Opmvolging bijstandsverzoek art. 51 Wvr

Geachte heer Grapperhaus,

Op 20 oktober jongstleden heb ik vanwege de crisissituatie in het asielzoekerscentrum in Ter Apel, aan u het verzoek gedaan om bijstand te leveren (via art 51. Wvr).

Het bijstandsverzoek is aangevraagd voor de periode 20 oktober 2021 tot en met 31 januari 2022 en bestaat uit 3 onderdelen:

1. Noodopvang in zulke mate dat Ter Apel onder de kritische grenzen daalt van 2000 totaal en 275 in de nachtopvang
2. Opschaling van registratie en identificatie door minimaal één extra opvanglocatie te openen
3. Betrouwbare kwantitatieve informatie over aankomst, doorstroom en uitstroom.

Met de inzet van afgelopen weken zijn er ca 600 extra opvangplekken gerealiseerd waarvan ik hoop dat deze worden ingezet om de overbezetting in Ter Apel terug te brengen. Bij het schrijven van deze brief is het aantal personen aanwezig nog niet terug gebracht onder de kritische grens van 2000 totaal en 275 in de nachtopvang.

In de wetenschap dat veel opvangplekken van tijdelijke aard zijn, er nog geen sprake is van een buffer aan opvang, coronabesmettingen oplopen en er nog geen extra registratiecentrum is geopend elders in Nederland, blijf ik bezorgd en voorzie ik op korte termijn herhaling van de situatie van afgelopen weken in Ter Apel.

Gaarne hebben wij over deze zorgen binnenkort overleg. Ik verneem graag hoe de gevraagde bijstand de komende periode wordt vormgegeven.

In afwachting van uw reactie verblijf ik

Met vriendelijke groet,

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Minister Grapperhaus
Postbus 20301
2500EH Den Haag

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum	29 november 2021	Onze referentie	Z/21/039620
Aantal bijlagen	0	Uw referentie	
Behandeld door	[REDACTED]	Sector/dienst	Directie
Telefoon	06 [REDACTED]	Team	
E-mail	[REDACTED]@vrgroningen.nl		

Onderwerp Vervolg op bijstandsverzoek VRG artikel 51 Wet Veiligheidsregio's

Geachte heer Grapperhaus,

Naar aanleiding van de crisissituatie in het asielzoekerscentrum in Ter Apel heb ik op 20 oktober jongstleden op grond van artikel 51 Wet Veiligheidsregio's een bijstandsverzoek gedaan. Het bijstandsverzoek is aangevraagd voor de periode 20 oktober 2021 tot en met 31 januari 2022.

Daarop heb ik op 21 oktober jongstleden een schriftelijke reactie van u gekregen waarin u een aantal perspectieven aanbiedt en aangeeft dat u ons zo spoedig mogelijk zal informeren over de verdere inhoudelijke invulling van de verzoeken.

Op 1 november heb ik nog een brief gestuurd waarin ik verzoek om een overleg inzake de vormgeving van de bijstand.

Bij het schrijven van deze brief is de situatie in Ter Apel wederom nijpend. Ik stel vast dat er opnieuw honderden mensen teveel aanwezig zijn waarmee we terug zijn op het niveau ten tijde van het bijstandsverzoek. Gelet op deze forse overbezetting zijn ook de afgekondigde coronamaatregelen (waaronder de 1,5 meter maatregel) nauwelijks handhaafbaar. Vanuit medisch perspectief ontstaat hiermee een explosieve situatie. Het lijkt mij overbodig te schetsen hoe de maatschappelijke onrust ter plaatse eveneens explosief zal toenemen zodra van een uitbraak in het centrum sprake is.

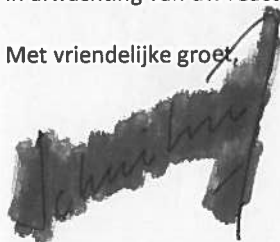
Groot was daarom mijn verbazing dat uit de beantwoording van Kamervragen in de brief van 23 november 2021 (uw kenmerk 2021Z1782) onder beantwoording van vraag 2 door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid werd gesteld dat het bijstandsverzoek zou zijn afgehandeld. Los van het feit dat ik op geen enkele wijze betrokken ben geweest bij de besluitvorming hierover kan daar gelet op de huidige situatie in Ter Apel ook geen sprake van zijn.

Het bijstandsverzoek is voor VRG nog volstrekt actueel en niet afgehandeld. Mijn bezorgdheid is groot en ik voorzie een herhaling van de situatie van de afgelopen weken.

Gaarne verneem ik op zeer korte termijn hoe de gevraagde bijstand de komende periode verder wordt vormgegeven.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

Aanvraagformulier voor bijstand art 51 Wet Veiligheidsregio's

Alleen volledig ingevulde en door het bevoegd gezag ondertekende aanvragen worden in behandeling genomen!

1 In te vullen door aanvrager

1.1 Aanvragend Voorzitter
Veiligheidsregio

Burgemeester van Groningen

1.2 Welke Veiligheidsregio

Veiligheidsregio Groningen

1.3 Reden van de aanvraag
(Brand, ramp of crisis
of ernstige vrees voor
het ontstaan daarvan)

De gemiddelde dagelijkse instroom van asielzoekers is bovengemiddeld hoog, 150 personen. Deze personen melden zich in Ter Apel (gemeente Westerwolde, veiligheidsregio Groningen) en worden daar geregistreerd, geïdentificeerd en opgevangen. De doorstroom en uitstroom op deze locatie stagneert door een tekort aan opvang. Hierdoor is er sprake van ruime overschrijding van het aantal personen die in de opvang (registratie en opvang) aanwezig mogen en kunnen zijn (2.000 personen). Door de overschrijding van het aantal mensen dat op het terrein verblijven met gemiddeld honderden (200 tot 700 teveel) per dag, is de veiligheid en de leefbaarheid (sociale veiligheid, brandveiligheid, hygiëne en gezondheid) van de personen die verblijven (asielzoekers), de medewerkers (van onder meer het COA en Rode Kruis) en de inwoners van Ter Apel in het geding.

In de wetenschap dat lopende opvangcontracten worden beëindigd per december 2021 richt deze aanvraag zich op bijstand tot en met tenminste januari 2022 en zal opnieuw ingediend / verlengd worden indien nodig.

1.4 Te verwachten taak / opdracht

1. Noodopvang organiseren voor asielzoekers in een andere veiligheidsregio.
2. Uitbreiding van het registratie- en identificatieproces, bij voorkeur het openen van het opvangcentrum in Budel.
3. Het opzetten en delen van sluitende informatie over de instroom, doorstroom en uitstroom, aan te leveren door COA.

1.5 Omschrijving eigen inzet
(personeel en materieel
eigen regio)

In veiligheidsregio Groningen wordt op dit moment opvang geboden in Ter Apel (met het COA is overeengekomen dat het aantal toegestane personen is gemaximeerd op 2.000) en aanvullend in de stad Groningen: ca. 450 personen, Haren 100 personen, Zuidbroek 30 personen, Delfzijl, Farmsum 150 personen. De druk blijft onverminderd groot. Het lukt regio Groningen niet langer om alle asielzoekers op te vangen.

Ministerie van Justitie en Veiligheid

1.6 Gewenste
bijstand (incl.
aantallen)

1. Het organiseren van noodopvang > zoveel als nodig om in Ter Apel weer onder de grens van 2.000 asielzoekers te komen. Het ministerie J&V kan in overleg met COA berekenen hoeveel extra bedden benodigd zijn.
2. Opschaling van het registratie en identificatie proces, door minimaal een extra opvanglocatie te openen (in Budel)
3. Het realiseren van een betrouwbare informatie ten aanzien van aankomst, doorstroom en uitstroom (sturingsinformatie aan te leveren door COA) teneinde te kunnen sturen op het aantal asielzoekers per locatie.
4. Alle suggesties vanuit LOCC om de overloop in Ter Apel per direct terug te brengen naar het maximum van 2.000 asielzoekers zijn welkom en kunnen worden besproken.

2 Data en tijdstippen dat de bijstand nodig is

2.1 Datum van 20 oktober 2021 Tijdstip 20:00 uur

2.2 Datum tot en met 31 januari 2022 Tijdstip 00:00 uur

2.3 Mate van zelfvoorziening
aangevraagde
steunverlening
(brandstof, voeding, etc.)

Nader te bepalen

3 Overige bijzonderheden

3.1 Plaats van opkomst Sellingen Tijdstip 00:00 uur

3.2 Plaats van inzet Ter Apel

3.3 Overige bijzonderheden

4 Contactpersoon en bereikbaarheidsgegevens voor het LOCC

4.1 Naam

4.2 Telefoonnummers optie 1 06 optie 2

4.3 E-mailadres @vrgroningen.nl

5 Contact- en bereikbaarheidsgegevens van de Defensie Liaison bij de Veiligheidsregio

5.1 Naam

5.2 Telefoonnummers optie 1 06 optie 2

5.3 E-mailadres @vrgroningen.nl

6 Plaats en datum aanvraag en ondertekening

6.1 Plaats

Sellingen

6.2 Datum

20 januari 2022

7 Aanvrager

7.1 Naam aanvrager

Siska Klaassens

7.2 Functie aanvrager

Operationeel Leider

8 Bevoegd gezag

8.1 Naam Voorzitter
Veiligheidsregio

Burgemeester Koen Schuiling

8.2 Handtekening Voorzitter
Veiligheidsregio

(alleen door de Voorzitter
Veiligheidsregio ondertekende
aanvragen worden in behandeling
genomen!)

De aanvraag als niet beveiligde pdf-bijlage per e-mail verzenden aan: **locc@minjenv.nl**

Landelijk Operationeel Coördinatie Centrum (LOCC)
Huis ter Heideweg 62
3705 LZ Zeist

Telefoon Front Office LOCC: 088-6628048

Website LOCC <https://rijksoverheid.nl/locc>

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Ministerie Justitie en Veiligheid
Minister Grapperhaus
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

Sontweg 10
9723 AT Groningen
Postbus 66
9700 AB Groningen
T: 088 162 5000
E: info@vrgroningen.nl
W: www.veiligheidsregiogroningen.nl
W: www.brandweer.nl/groningen

Datum 1 februari 2022
Behandeld door [REDACTED]
Telefoon 06 [REDACTED]
E-mail [REDACTED]@vrgroningen.n

Onze referentie Z/nn/xxxxxx
Uw referentie uw ref.
Sector/dienst Crisisbeheersing

Onderwerp Niet verlengen van het bijstandsverzoek artikel 51 Wet veiligheidsregio's

Geachte mevrouw Yesilgöz,

Naar aanleiding van de crisissituatie in het asielzoekerscentrum in Ter Apel heb ik op 20 oktober jongstleden op grond van artikel 51 Wet veiligheidsregio's een bijstandsverzoek gedaan. Het bijstandsverzoek is aangevraagd voor de periode 20 oktober 2021 tot en met 31 januari 2022.

De situatie in Ter Apel is op dit moment niet dusdanig urgent dat er reden is om het bijstandsverzoek te verlengen. De aantallen personen in de (nacht)opvang in Ter Apel is de afgelopen weken niet meer boven signaalwaarden van 2000 personen geweest.

Wel zou ik nogmaals mijn ongenoegen willen uitspreken over de opvolging en afhandeling van het bijstandsverzoek. Op 29 november jl. heb ik de toenmalige minister van JenV een brief gestuurd (kenmerk Z/21/039620). In deze brief geef ik aan dat ik uit de beantwoording van Kamervragen moest vernemen dat het bijstandsverzoek zou zijn afgehandeld, dat ik hierbij op geen enkele wijze betrokken was en daar gelet op de situatie in Ter Apel op dat moment, geen sprake van kon zijn. Op deze brief heb ik vooralsnog geen reactie ontvangen.

Daarnaast wil ik met deze brief mijn grote zorg uitspreken over de te verwachten situatie in Ter Apel. Een aantal knelpunten is op de korte dan wel middellange termijn te voorzien. Veel opvangplekken zijn van tijdelijke aard, er is nog geen sprake van een buffer aan opvang en het COA geeft aan eind maart/begin april duizenden bedden nodig te hebben. Er is nog steeds geen tweede aanmeldcentrum elders in Nederland geopend. Er vinden recentelijk veel incidenten plaats in Ter Apel met een gespannen situatie tot gevolg. Dit alles in combinatie met het hoge aantal Covid-besmettingen en de grote hoeveelheid mensen in isolatie- en quarantaine, maakt dat ik zeer bezorgd blijf. Ik voorzie helaas op korte termijn dan ook een herhaling van de situatie van de afgelopen maanden in Ter Apel.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

Koen Schuiling
Voorzitter Veiligheidsregio Groningen

VEILIGHEIDSREGIO GRONINGEN

Datum 25 augustus 2021 **Onze referentie** Z/nn/xxxxxx
Behandeld door S. Veenstra **Sector/dienst** Crisisbeheersing
Telefoon 068 36 12321
E-mail Sabine.veenstra@vrgroningen.nl

Onderwerp Preparatie verhoogde instroom vluchtelingen

Context

De machtsovername door de Taliban in Afghanistan is een feit. Talibanstrijders hebben Kabul in handen en president Ghani is het land ontvlucht. Nederland haalt op dit moment Afghanen, die tijdens de verschillende Nederlandse missies hebben gewerkt voor Nederland, naar Nederland.

Op dit moment worden ca. 300 personen per dag geëvacueerd. Zij zullen in eerste instantie op defensielocaties ondergebracht worden, maar gaan vervolgens naar opvanglocaties van het COA. Naast de situatie in Afghanistan zijn er ook zorgen over de situatie in Libanon, Belarus en Turkije, waarvan laatstgenoemde ook al tot een toenemende instroom bij het COA heeft geleid.

Het COA verwacht binnen enkele weken volledig bezet te zijn en niet langer nieuwe asielzoekers te kunnen opvangen. Er worden nu gezamenlijke inspanningen gevraagd om de inzet van (crisis)noodopvang af te wenden.

Landelijke Regietafel Migratie en Integratie

Op 23 augustus jl. heeft er overleg plaatsgevonden met de minister van Justitie en Veiligheid, Commissarissen van de Koning en COA over een zeer vermoedelijk tekort aan opvang. De uitkomst hiervan is een brief (bijgevoegd) met daarin oa het verzoek tot acute inzet op het versneld uitplaatsen van de groep 'statushouders' (ca 11.000) om ruimte in de opvang te creëren voor nieuw instromend asielzoekers. Ook zoekt het COA met de betrokken gemeenten, naar extra capacitaire ruimte in bestaande bestuursovereenkomsten.

Verzoek aan de regio Groningen

In de brief urgentie opgave opvang en huisvesting van het COA worden twee hoofdvragen gesteld:

1. Heeft u ruimte voor additionele locaties ten behoeve van huisvesting van vergunninghouders?
2. Kunt u deze in uw provincie inventariseren zodat deze aan de provinciale regietafel tezamen met de informatie vanuit rijkszijde kan worden besproken

Concreet voor Groningen gaat dit om:

- Aansturen op versneld doorstromen van toezichthouders;
- Bijdragen aan versneld opzetten van woongelegenheden voor deze groep;
- Mogelijk maken van het gebruik van een sobere opvanglocatie in de gemeente Wersterwolde die specifiek wordt ingezet voor de sobere opvang van asielzoekers afkomstig uit een veilig land van herkomst.

Overleg

Uiterlijk 30 september komt de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie wederom bijeen.

Gevraagd

In de aanloop naar deze bijeenkomst wordt een rapportage verwacht over mogelijkheden in de regio Groningen.

Advies

Om te komen tot een regionaal standpunt en draagvlak voor voorliggende verzoeken is het gewenst om op korte termijn overleg te voeren met de burgemeesters in regio Groningen.

Voorstelbaar is dat de stroom migranten nog verder op gang komen en dat uiteindelijk crisisnoodopvang niet langer afgewend kan worden. Hieronder treft u de bestuurlijke volgorde in relatie tot regie en besluitvorming. In het geadviseerde overleg van hierboven zou ook over voorbereiding en regie gesproken kunnen worden zodat preparatie voldoende wordt opgepakt.

Ter informatie

Crisisnoodopvang (CNO)

Het besluit tot de inzet van locaties voor CNO van vluchtelingen komt tot stand langs de volgende stappen:

- Het COA bericht de minister van JenV en de Staatssecretaris van JenV dat het in verband met een tekort aan reguliere opvangplaatsen niet meer in staat kan zijn om de wettelijke taak om alle vluchtelingen op te vangen tot uitvoering te brengen. Hierop volgend richten, en activeren, het ministerie van JenV en het COA een **landelijk coördinatieteam** in. Ook wordt een landelijke pagina in het LCMS geopend.
- De minister van JenV doet een **dringend beroep op de gemeenten via de voorzitters van de veiligheidsregio's (vz's vr)**. De minister informeert tevens de Commissarissen van de Koning (CdK), in hun rol als Rijksheer, hierover.
- De vz's vr roepen het **Algemeen Bestuur bij elkaar om het verzoek te bespreken en vragen welke burgemeesters en gemeenten bereid zijn om CNO in de gemeente te organiseren**.
- Iedere **individuele gemeente** - burgemeester met College en/of gemeenteraad - **besluit formeel zelf over het verzoek**. Een gemeente wordt hierbij ondersteund door het landelijk coördinatieteam en waar nodig of gewenst door de veiligheidsregio.
- **De CdK laat zich informeren over de voortgang** van en het vervolg op het verzoek van de minister van JenV via de Provinciale Regietafel en rapporteert hierover aan de minister.
- Indien nodig of gewenst wordt het onderwerp CNO op de agenda geplaatst van het Veiligheidsberaad en de Landelijke Regie tafel (LRT)

Verslag informele overleggen d.d. 30 en 31 augustus 2021

Context

Naar aanleiding van de nijpende situatie in Afghanistan en de daardoor ontstane groep Afghaanse evacués in Nederland heeft er op 23 augustus jl. een overleg plaatsgevonden met de minister van Justitie en Veiligheid, Commissarissen van de Koning en het COA. In dat overleg is de noodzaak van snelle opvang besproken. De uitkomst van dat overleg is in een brief "Urgentie opgave opvang en huisvesting" gevat. In deze brief wordt onder andere het verzoek gedaan tot acute inzet op het versneld uitplaatsen van de groep "statushouders" (ca 11.000) om zo ruimte in de opvang te creëren voor nieuw instromende asielzoekers.

Regionale context

Naar aanleiding van de Kamerbrief van 25 augustus zijn er maandag 30 en dinsdag 31 augustus informele overleggen geweest met de burgemeesters van de provincie Groningen. In dat overleg is het verzoek van de minister besproken en zijn o.a. de mogelijkheden verkend voor additionele locaties ten behoeve van huisvesting (met inachtneming van de geldende beperkingen en de randvoorwaarden). Deze overleggen zijn gevoerd ter voorbereiding van de provinciale regietafel die voor de regio Groningen op 7 september zal plaatsvinden, waarbij naast de Groninger gemeenten ook VRG is betrokken.

Uitkomst overleg

- Binnen alle gemeenten van de provincie Groningen wordt de morele en maatschappelijke verantwoordelijkheid gevoeld om op een of andere manier inspanning te leveren om aan het verzoek van het Rijk te voldoen. De mogelijkheden per gemeente zijn echter zeer beperkt. Gemeenten kennen al grote problemen met (her)huisvesten in verband met aardbevingen, studenteninstroom en statushouders. Tegen deze achtergrond is het belangrijk het evenwicht te bewaren en niet het sentiment te voeden dat genoemde groepen moeten wachten vanwege de Afghaanse evacués.
- Om rechtsongelijkheid tussen b.v. statushouders en deze nieuwe stroom Afghaanse evacués te voorkomen moet er worden ingezet op het bevorderen van de doorstroming van de statushouders. Asielzoekers met status wachten soms al geruime tijd op permanente huisvesting en het is moeilijk uitlegbaar wanneer Afghaanse evacués voorrang zouden krijgen bij het verkrijgen van (permanente) woonruimte.
- In verschillende gemeenten (o.a. Groningen, Oldambt, Pekela) worden concreet de mogelijkheden onderzocht voor versnelde flexbouw t.b.v. de doorstroom van statushouders. Onderlinge afstemming hierbij is gewenst.
- Het COA zal er nadrukkelijk op gewezen moeten worden dat er geen gebruik gemaakt wordt van het aanbod van zgn. pandjesbazen. Deze namen zijn bekend dus afstemming hierover is eenvoudig.
- De optie om de COA opvanglocatie in Haren anders in te richten wordt onderzocht. Hier zou voor de quarantaine- en isolatiefunctie m.b.t. COVID-19 een alternatief kunnen worden gezocht waardoor ruimte vrijkomt.
- Geopperd is om een gezamenlijke brief aan het Rijk te sturen met daarin het verzoek de druk om locaties voor woningbouw vrij te geven op te voeren. Dit thema zal aan de regietafel worden besproken.
- Koen Schuiling zal als voorzitter VRG bij de Regietafel aanwezig zijn. De afvaardiging burgemeester en/of wethouder verschilt per gemeente.

Aan Wilma
Van [REDACTED]
Datum 20 januari 2022
Betreft DB-notitie beschouwing vluchtelingenproblematiek in de regio Groningen, specifiek Ter Apel

Hoi Wilma,

Hieronder vind je een voorstel voor de tekst ten behoeve van de notitie aan het DB over de vluchtelingenproblematiek.

Graag contact over/je reactie op onderstaande vragen:

1. Is de tekst van de notitie inhoudelijk sterk genoeg en volledig (ook bespreking MT a.s. dinsdag)
2. Hoe zou je de notitie in het DB willen bespreken en in welk DB (nazending t.b.v. DB 28 januari, volgend DB, schriftelijk)
3. Voorzie je dat de notitie een vervolg krijgt richting het Rijk
4. Dient de notitie vooraf met Jaap Velema gedeeld te worden

Alvast bedankt voor je reactie.

Groet, [REDACTED]

--//

Gevraagd voorstel

Het Dagelijks Bestuur wordt gevraagd: kennis te nemen van de beschouwing op de vluchtelingenproblematiek in de regio Groningen, specifiek Ter Apel, in de periode oktober 2021 - januari 2022.

Toelichting voorstel

Inleiding

In deze notitie geven wij een korte beschouwing aan het dagelijks bestuur van VRG over de afgelopen periode inzake het ontstaan van de vluchtelingenproblematiek in de regio Groningen, specifiek gericht op het aanmeldcentrum in Ter Apel.

Medio augustus 2021 werd Ter Apel (gemeente Westerwolde) verrast met het signaal van een aanzienlijke stijging van het aantal migranten waardoor de gehele migratieketen zogenaamd verstopt raakte. De reisrestricties rondom het voorkomen van de verspreiding van COVID-19 waren deels opgeheven, wat als resultaat had dat ook in Nederland de asielinstroom wederom toenam en dat familieleden van vergunninghouders die in het kader van nareis naar Nederland zouden komen, konden inreizen. Ook hebben geopolitieke ontwikkelingen zoals de evacuaties uit Afghanistan en de daaropvolgende asielaanvragen er aan bijgedragen dat in Nederland acuut 2.000 extra opvangplekken moesten worden georganiseerd.

Op 20 augustus 2021 gaf het COA aan te verwachten binnen enkele weken volledig bezet te zijn en niet langer nieuwe asielzoekers te kunnen opvangen. Op 23 augustus jl. vond een landelijke regietafel plaats tussen de minister van JenV, Commissarissen van de Koning en COA over het tekort aan huisvesting voor vergunninghouders en het tekort aan brede opvang voor asielzoekers. Dit leidde tot een verzoek tot acute inzet op het versneld uitplaatsen van ca 11.000 'statushouders' om ruimte in de opvang te creëren voor nieuw instromende asielzoekers. Ook zocht het COA met de betrokken gemeenten naar extra capacitaire ruimte in bestaande bestuursovereenkomsten. Er werden gezamenlijke inspanningen gevraagd om de inzet van (crisis)noodopvang af te wenden. Het tekort aan opvangplekken werd begin oktober 2021 zichtbaar aan het begin van het asielproces in Ter Apel. Nieuw binnenkomende vreemdelingen konden niet meer worden opvangen op andere locaties in het land,

waardoor zij de nacht moesten doorbrengen in kantoren, op stoelen en op de grond in paviljoens buiten het aanmeldcentrum. Dit had direct gevolgen voor de kwaliteit en veiligheid van de opvang en zorgde voor een inhumane en onveilige situatie voor de binnenkomende vreemdelingen, het betrokken personeel en inwoners van de gemeente Westerwolde. Deze situatie werd extra risicovol door de opleving van COVID en was aanleiding voor VRG om op 20 oktober 2021 op te schalen naar GRIP 2 en een bijstandsverzoek op grond van artikel 51 WvR in te dienen.

Oorzaken

De belangrijkste oorzaken die leidden tot de afgelopen vluchtelingenproblematiek in de regio Groningen:

1. Er was onvoldoende zicht op de ontwikkelingen rondom migratie. Behalve de IND leken de betrokkenen verrast met de verhoogde toestroom;
2. Er vond nauwelijks tot geen ketenafstemming plaats;
3. Er was sprake van een verhoogde asielinstroom én van een beperkte uitstroom uit de COA-opvang door de woningcrisis (woningtekort voor statushouders);
4. Gemeenten in andere regio's zijn om diverse redenen niet happig op het realiseren van opvang. De komende gemeenteraadsverkiezingen spelen hierin een rol;
5. Het financieringsmodel van het COA richt zich nog steeds op 'per bezet bed'. Zodra de bedden niet langer bezet zijn, worden zij 'opgeruimd'. Hierdoor is er geen stabiele opvangcapaciteit die, als er minder vluchtelingen zijn, ook benut kan worden voor andere mensen die urgent tijdelijke huisvesting nodig hebben;
6. Met het terugbrengen van één aanmeldpunt in Nederland is er bij verhoogde instroom onevenredige druk op de locatie Ter Apel;
7. Bij het vastlopen van Ter Apel en een eventueel bestuursconflict door de verschillende belangen in dezen (het Rijk vs. de gemeente) is de verhouding aan bestuursondersteuning onevenredig;
8. Informatie werd niet tot onvoldoende gedeeld en er lagen geen scenario's klaar vanuit het COA evenals de langere termijn perspectieven;
9. Ondanks de nood in Ter Apel en in andere plekken in Nederland besloot het Rijk om de situatie niet dusdanig als een crisis te kwalificeren en crisisnoodopvang uit te roepen.

Huidige stand van zaken (d.d. 20 januari 2022)

De acute (landelijke) opvangproblematiek is nog niet opgelost. Er is nog geen sprake van een effectief flexibel asielsysteem. Op de korte en middellange termijn worden een aantal knelpunten voorzien, te weten de afloop van landelijke COA contracten eind januari, het nog niet gerealiseerde tweede aanmeldcentrum (waarvan het ook niet duidelijk is of hier een opvanglocatie aan toegevoegd wordt) en de ontwikkelingen inzake COVID-19.

Daarnaast zijn er ook verschillende geopolitieke ontwikkelingen (bijvoorbeeld instroom vanuit Turkije, Libanon en Tunesië) die op korte en middellange termijn naar verwachting bijdragen aan een verdere toename van de asielinstroom in Nederland. Genoemde knelpunten worden gemonitord door VRG.

Op 31 januari a.s. loopt het bijstandsverzoek af, die tot op heden nog niet is afgehandeld. Gekeken zal worden of verlenging van het bijstandsverzoek wenselijk is.

Suggesties om te voorkomen dat opnieuw dezelfde ongewenste situatie ontstaat

- Monitoren van (inter)nationale ontwikkelingen om verhoogde toestroom eerder te herkennen;
- Standaard afspraken maken over informatiedeling tussen Rijk en regio over deze ontwikkelingen, scenario's en perspectieven;
- Herzien van het financieringsmodel van het COA om te komen tot langere termijn visie en een adaptief opvangstelsel;
- Sturing op realisatie uitstroom statushouders (Provincie en Rijk);
- Mogelijkheden om regio's aan te wijzen om opvang te realiseren.